

Sygn. akt IV CSK 271/21

POSTANOWIENIE

Dnia 17 grudnia 2021 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Dariusz Dończyk

w sprawie z powództwa G. G.
przeciwko D. L.
o zapłatę,
na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej
w dniu 17 grudnia 2021 r.,
na skutek skargi kasacyjnej powoda
od wyroku Sądu Apelacyjnego w (...)
z dnia 2 czerwca 2020 r., sygn. akt V ACa (...),

- 1) odrzuca skargę kasacyjną;**
- 2) oddala wniosek radcy pr. K. F. o zasądzenie na jego rzecz kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej powodowi z urzędu postępowaniu kasacyjnym.**

UZASADNIENIE

Określone w art. 398⁴ § 2 wymaganie uzasadnienia w skardze kasacyjnej wniosku o przyjęcie jej do rozpoznania zostaje spełnione, jeśli skarżący wykaże, że w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona. Cel wymagania przewidzianego w art. 398⁴ § 2 k.p.c. może być zatem osiągnięty jedynie przez powołanie

i uzasadnienie istnienia przesłanek o charakterze publicznoprawnym, które – zgodnie z art. 398⁹ § 1 k.p.c. - będą mogły stanowić podstawę oceny skargi kasacyjnej pod kątem przyjęcia jej do rozpoznania. Na tych jedynie przesłankach Sąd Najwyższy może oprzeć rozstrzygnięcie w kwestii przyjęcia bądź odmowy przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

W skardze kasacyjnej wniesionej od wyroku Sądu Apelacyjnego w (...) z dnia 2 czerwca 2020 r. powód A.G. oparł wniosek o przyjęcie do rozpoznania skargi kasacyjnej na przesłance określonej przez art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c.

Zgodnie z ugruntowanym w orzecznictwie Sądu Najwyższego poglądem, za istotne zagadnienie prawne w rozumieniu art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c. uznaje się zagadnienie nowe i dotychczas niewyjaśnione. Zagadnienie to musi mieć charakter istotny i być zagadnieniem ściśle jurydycznym, tj. dającym się przedstawić w sposób syntetyczny i oderwany od kontrowersji dotyczących ustaleń faktycznych lub oceny dowodów (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 22 grudnia 2008 r., III CSK 285/08, ICBSN 2009, nr 4, s. 48). Chodzi przy tym o zagadnienie o charakterze abstrakcyjnym, którego wyjaśnienie przyczyni się do rozwoju jurysprudencji, a jego rozstrzygnięcie będzie miało znaczenie nie tylko dla oceny konkretnej, jednostkowej sprawy, ale także dla innych podobnych spraw. Z tej przyczyny przyjęcie do rozpoznania skargi kasacyjnej z powołaniem się na występowanie w sprawie istotnego zagadnienia prawnego (art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c.) wymaga wykazania przez skarżącego, że w sprawie występuje zagadnienie nowe, nierozwiązane dotychczas w orzecznictwie, którego wyjaśnienie może przyczynić się do rozwoju prawa.

Powyższych wymogów nie spełnił skarżący powołując się na problem „wykładni pojęcia starannego działania, które przy udzielaniu pomocy prawnej stronie wymagane jest od profesjonalnego pełnomocnika”. Przedstawiony przez niego ogólny opis postrzegania standardu należytej staranności przy działaniu pełnomocnika nie pozwala na wywiedzenie wniosku, iż doszło do skutecznego wykazania występowania w sprawie istotnego zagadnienia prawnego. Taka ocena powinna skutkować odmową przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania. Jednakże

bliższa ocena zarzutu wypełniającego podstawę skargi kasacyjnej, tj. naruszenia art. 233 § 1 w zw. z art. 382 k.p.c. uzasadnia odrzucenie skargi kasacyjnej jako niedopuszczalnej. Zgodnie bowiem z art. 398³ § 3 k.p.c., podstawą skargi kasacyjnej nie mogą być zarzuty dotyczące ustalenia faktów lub oceny dowodów. Zgodnie z utrwalonym orzecnictwem Sądu Najwyższego zakaz ten obejmuje także zarzut naruszenia art. 233 § 1 k.p.c. jako przepisu wprost regulującego sposób oceny dowodów (por. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 23 września 2005 r., III CSK 13/05, OSNC 2006, nr 4, poz. 76, z dnia 30 maja 2006 r., I PK 300/05, nie publ., z dnia 24 czerwca 2009 r., III CSK 73/09, nie publ., z dnia 23 stycznia 2015 r., III CSK 328/14, nie publ. oraz z dnia 10 sierpnia 2018 r., I CSK 221/18). Ocena ta jest aktualna w stosunku do zarzutu podniesionego w skardze kasacyjnej, który wprost opiera się na kwestionowaniu oceny dowodów i dokonanych na tej podstawie ustaleń faktycznych. Niczego w ocenie niedopuszczalności tak sformułowanego zarzutu nie zmienia powiązanie zarzutu naruszenia art. 233 § 1 k.p.c. w zw. z art. 382 k.p.c. Za niedopuszczalny należy bowiem uznać każdy zarzut naruszenia prawa materialnego czy procesowego, który w swej istocie zmierza do kontroli kasacyjnej oceny dowodów lub ustaleń faktycznych.

Z przytoczonych względów należało odrzucić skargę kasacyjną jako niedopuszczalną (art. 398⁶ § 3 k.p.c.). Ponieważ wniesiona skarga podlegała odrzuceniu Sąd Najwyższy oddalił wniosek pełnomocnika z urzędu radcy pr. K. F. o przyznanie kosztów nieopłatnej pomocy prawnej udzielonej skarżącemu z urzędu. Wniesienie skargi kasacyjnej, która z powodu jej konstrukcji została odrzucona jako niedopuszczalna, nie można uznać za udzielenie pomocy prawnej stronie z urzędu zgodnie z zasadami profesjonalizmu uzasadniającej przyznanie za jej udzielenie wynagrodzenia od Skarbu Państwa (por. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 14 sierpnia 1997 r., II CZ 88/97, OSNC 1998, nr 3, poz. 40, z dnia 12 lutego 1999 r., II CKN 341/98, OSNC 1999, nr 6, poz. 123 i z dnia 20 września 2007 r., II CZ 69/07, OSNC 2008, nr 3, poz. 41).